

N:o 61.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Maj 1880, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående upplåtelse till Visby stad af den inom staden belägna så kallade landsträniteritomten.

(I. A.)

Genom ett mellan Kammarkollegium och Drätselkommissionen i Visby den 24 Mars 1851 upprättadt kontrakt hade en invid stora torget i Visby belägen tomt, hvarå förra landsträniterihuset varit uppfördt, upplåtits åt Drätselkommissionen på arrende under trettio år till den 14 Mars 1881 mot en kontant städja af 40 riksdaler 12 skillingar banko samt en årlig arrendefagift af 1 riksdaler 40 skillingar banko eller 2 kronor 75 öre. Då, med anledning af föreskriften i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874, fråga uppstått om försäljning af nämnda tomt vid arrendetidens slut, hade stadsfullmäktige i Visby i en till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet ingifven skrift, jemte förmålan att staden hade eganderätt till 2 qvadratstänger 13 qvadratfot jord af landshöfdingeresidensets trädgård, för hvilket jordområde Kongl. Maj:t och Kronan årligen erlade till staden en tomthyra af 11 öre, anhållit att, enär den ofvan omförmålda så kallade landsträniteritomten, hvilken blifvit utlagd till stadens torg, vore för staden omistlig, men deremot för liten för att bebyggas och således svårlijen kunde åt enskild person upplåtas, staden måtte få tillbyta sig berörda tomt, hvilken i arrendekontraktet uppgifvits innehålla 28 qvadratstänger 87,5 qvadratfot, men enligt ett ansökningen bifogadt utdrag af stadskartan utgjorde allenast 25 qvadratstänger, mot omförmålda 2 qvadratstänger 13 qvadratfot stadsjord jemte en mellangift af 52 kronor 80 öre, motsvarande tjugu gånger skilnaden emellan arrendet för tomtten och hyran för stadsjorden. Sedan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande,

med öfverlemnande af berörda ansökning, hos Kammarkollegium hemstält, att som staden för ifrågavarande tomt erbjudit en skälig mellangift samt statsverket icke syntes kunna använda densamma för något sitt ändamål, Kollegium måtte vidtaga åtgärd för vinnande af bifall till ansökningen, hade Kammarkollegium i underdänig skrifvelse den 19 November 1879 anfört att, sedan Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, i följd af föreskriften i Kongl. brefvet den 22 Maj 1868, till utvidgande af landshöfdinges residenset för 14,000 kronor köpt en tomt, innehållande 1 quadratref 68 quadratstänger 3 quadratfot, deraf 1 ref 65 stänger 90 fot fri jord och 2 stänger 13 fot stadsjord, magistraten i Visby den 27 December 1869 meddelat Kongl. Maj:t och Kronan så kallad infästa eller stadfästelse å besittningsrätten till stadsjorden, så länge staden för egen del icke hade oundgängligt behof deraf, emot en infästeafgift för en gång af 22 öre och en årlig tomthyra af 11 öre, hvarjemte Kollegium, enär å ena sidan den af stadsfullmäktige erbjudna mellangiften syntes lågt beräknad och Kronan, som redan egde infästerätt till den i utbyte erbjudna stadsjorden, antagligen kunde påräkna att äfven framdeles få förblifva orubbad i nyttjanderätten af jorden, men å andra sidan någon särdeles stor köpeskilling för den redan till salutorg utlagda ränderitomten icke, i brist af täflan, vore att förvänta, i händelse densamma skulle å offentlig auktion försäljas, hemstält att staden måtte tillåtas att, i den ordning Kongl. förordningen den 14 April 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof bestämde, verkställa utbyte af de ifrågavarande lägenheterna.

På grund af hvad sålunda och i öfrigt i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t, som med afseende å hvad Kammarkollegium upplyst angående den rätt Kronan eger till den med residensträdgården förenade stadsjorden, ansett det föreslagna bytet icke böra vinna bifall, uti en till Riksdagen den 27 sistlidne Februari aflåten nådig proposition (N:o 24) föreslagit Riksdagen att medgifva *dels* att Visby stad, der den så önskade och inom viss af Kongl. Maj:t bestämd tid sig derom anmälde, måtte få förvärfva eganderätt till den ifrågavarande så kallade landränteritomten mot en köpeskilling, hvars belopp skulle bestämmas i enlighet med nådiga Förordningen den 14 April 1866; *dels och* att nämnda köpeskilling måtte få användas på enahanda sätt, som vore föreskrifvet i afseende å de medel, som inflöte vid försäljning af mindre kronolägenheter i öfverensstämmelse med nådiga brefvet den 29 Maj 1874.

Efter erhållen remiss har Stats-Utskottet detta ärende till behandling förehaft; och får Utskottet, som emot hvad sålunda blifvit föreslaget icke haft något att erinra, hemställa,

att Kongl. Maj:ts omförmälda nådiga framställning
måtte vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 10 Maj 1880.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

N:o 62.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 Maj 1880, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition,
angående afsöndring af jord från Rådmansö kungsgård
i Stockholms län samt indragna militieboställena Ödhult
N:is 1 och 2 samt Grönkulla i Kalmar län.*

(I. A.)

Uti förestående till Riksdagen den 12 sistlidne Mars aflåtna nådiga proposition (N:o 28) har Kongl. Maj:t föreslagit:

1:o) att från den för statsverkets räkning utarrenderade *Rådmansö kungsgård* om tre mantal i Rådmansö socken och Frötuna skeppslag af Stockholms län måtte för att begagnas till tomt och planteringsland för Rådmansö församlings folkskola till församlingen få afsöndras dels en uppgiven jordrymd af 11 qvadratref 24 qvadratstänger, dels ock lägenheten